

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Ing. arch. D. L.**, bývajúcej v K., zastúpenej JUDr. I. R., advokátkou so sídlom v K., proti žalovanému **M.**, o **určenie povinnosti uzavrieť zmluvu o prevode vlastníctva ateliéru**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 16 C 402/2002, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 22. decembra 2009 sp. zn. 3 Co 172/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobkyne **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice I rozsudkom zo 14. januára 2009 č. k. 16 C 402/2002-212 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa ako nájomníčka domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť previesť do jej vlastníctva ateliér vo výmere X. m², nachádzajúci sa na X. bytového domu na H. ulici č. X., zapísaný v katastri nehnuteľností obec K., katastrálne územie S. na LV č. X. ako obytný dom H.H., súpisné číslo X., stojaci na parcele č. X., X. a X., podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach obytného domu súpisné číslo X., H.H., zapísaný v katastri nehnuteľností na tom istom liste vlastníctva a spoluvlastnícky podiel k pozemku, parc. č. X., zastavané plochy a nádvoria vo výmere X. m², parc. č. X., zastavané plochy a nádvoria vo výmere X. m² a parc. č. X., zastavané plochy a nádvoria vo výmere X. m², zapísaných v katastri nehnuteľností na tom istom liste vlastníctva. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že predmetný priestor, ktorý žalobkyňa žiadala previesť do svojho vlastníctva, nebol nikdy vedený ako ateliér. Z projektovej dokumentácie obytného domu na H. ulici č. X. zistil, že tento priestor patrí medzi spoločné časti a zariadenia bytového domu, konkrétne ako záujmový krúžok. V období rokov X. až X. bol užívaný ako byt, čo svedčí o skutočnosti, že daný priestor bol aj zo

stavebného hľadiska bytom, nie ateliérom. Žalobkyňa sa preto nemohla s úspechom domáhať jeho prevedenia do vlastníctva podľa § 29 ods. 3, resp. § 29a ods. 2 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len zák. č. 182/1993 Z.z.). Pokiaľ miestny úrad Mestskej časti K. dal dňa X. súhlas na uzavretie nájomnej zmluvy k užívaniu týchto priestorov na účely zriadenia architektonického ateliéru, tento súhlas bol udelený len s poukazom na § 3 ods. 2 zákona č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov a nemôže nahrádzať rozhodnutie v zmysle § 85 Stavebného zákona. Rozhodnutie odôvodnil tiež nedostatkom pasívnej legitímácie žalovaného v konaní, ktorý už v čase rozhodovania súdu nebol vlastníkom daného priestoru, nakoľko tento bol prevedený do vlastníctva bývalých nájomcov bytov v príslušných podieloch na spoločných častiach a zariadeniach domu. Napokon, vychádzal aj zo záveru, že na strane žalobkyne nie je naliehavý právny záujem na požadovanom určení v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 22. decembra 2009 sp. zn. 3 Co 172/2009 na odvolanie žalobkyne rozsudok okresného súdu potvrdil a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že sa nejedná o určovaciu žalobu, ale o žalobu na plnenie podľa § 80 písm. b/ O.s.p. Žalobkyňa nemala preto povinnosť tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Zhodne so súdom prvého stupňa ustálil, že z dôkazov vykonaných súdom prvého stupňa nevyplývalo, že by priestor, o ktorého prevod žalobkyňa žiadala, mal povahu ateliéru a teda, že by sa na tento priestor vzťahovalo ustanovenie § 29 a ods. 2 zák. č. 182/1993 Z. z. Žalobkyňa tak nepreukázala existenciu hmotnoprávných podmienok pre vyhoviecie nároku na uzavretie zmluvy o prevode vlastníctva k tomuto priestoru. Rozsudok súdu prvého stupňa považoval preto za vecne správny.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala včas dovolanie žalobkyňa. K prípustnosti dovolania uviedla, že prvostupňový súd tým, že nevykonal ňou navrhnuté dôkazy na preukázanie charakteru priestoru, riadiac sa nesprávnym právnym názorom o nedostatku naliehavého právneho záujmu a tým, že nepostupoval spôsobom uvedeným v § 118 ods. 2 O.s.p., jej odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dovolanie odôvodnila tiež tým, že sudy nižších stupňov nesprávne posúdili otázku charakteru prenajatého priestoru, keďže tento nepovažovali za ateliér. Žiadala preto, aby dovolací súd

predmetné rozhodnutie spolu s rozhodnutím prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k dovolaniu žalobkyne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), riadne zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal predovšetkým prípustnosť dovolania a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný, preto ho treba odmietnuť.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu.

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalobkyne nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Dovolanie žalobkyne preto nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie by mohlo byť procesne prípustné, len ak by konanie, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených

v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (aj rozsudku) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne niektorou z taxatívne vymenovaných väd postihnuté.

Dovolateľka vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. odôvodnila tým, že prvostupňový súd nevykonal všetky ňou navrhnuté dôkazy a že nepostupoval spôsobom uvedeným v § 118 ods. 2 O.s.p., účinným od 15. októbra 2008.

K prvému dôvodu treba uviesť, že podľa ustálenej judikatúry nevykonanie účastníkom navrhnutého dôkazu nemožno zásadne považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. Účastníci sú totiž povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov (§ 120 ods. 1 veta prvá a § 125 veta prvá O.s.p.). O tom, ktoré z navrhnutých dôkazov (ale aj tých, ktoré navrhnuté neboli) budú vykonané, rozhoduje však

súd. Z uvedeného je zrejmé, že Občiansky súdny poriadok účastníkovi konania priznáva právo vykonanie určitého dôkazu navrhnúť. Toto procesné oprávnenie dovolateľka v danej veci aj využila (v konaní pred súdom prvého stupňa, okrem iného, dala na zváženie vykonanie znaleckého dokazovania), nebolo jej teda odňaté. Rozhodnutie o tom, či navrhnutý dôkaz bude vykonaný, ponecháva súdu. Súd preto svojim postupom dovolateľku nevytlúčil z realizácie žiadneho procesného práva, ktoré jej Občiansky súdny poriadok priznáva.

Dovolací súd nezistil ani existenciu ďalšieho dôvodu prípustnosti dovolania, ktorý mal spočívať v nedodržaní procesného postupu prvostupňovým súdom vyplývajúceho z ustanovenia § 118 ods. 2 O.s.p., účinného od 15. októbra 2008, podľa ktorého predseda senátu alebo samosudca podľa doterajších výsledkov konania uvedie, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné a ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané a ktoré dôkazy súd nevykoná, aj keď ich účastníci navrhli.

Podľa dovolacieho súdu, aj prípadné porušenie tohto zákonného ustanovenia, nespôsobuje existenciu vady v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Ak totiž predseda senátu (samosudca) toto zákonné ustanovenie nedodrží, nemá to žiaden priamy dosah na možnosť vylúčenia účastníka konania z jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. Porušenie citovaného zákonného ustanovenia teda žiadnym spôsobom nediskvalifikuje účastníka napr. v práve zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, v práve na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy a pod. Uvedené pochybenie zo strany súdu možno hodnotiť len ako tzv. inú vadu konania, ktorou možno dovolanie v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. odôvodniť. Existencia tejto vady sama osebe nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dovolateľka preto neopodstatnene namietala, že nedodržaním procesného postupu v zmysle § 118 ods. 2 O.s.p. účinného od 15. októbra 2008, jej súd odňal možnosť pred súdom konať.

Dovolací súd napokon nezistil ani existenciu žiadneho ďalšieho dôvodu obsiahnutého v taxatívnom výpočte uvedenom pod písmenami a/ až e/ a g/ ustanovenia § 237 O.s.p. Dovolanie v tejto veci preto ani podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je.

Pre úplnosť treba dodať, že ani námietka dovolateľky spočívajúca v tom, že

rozhodnutie odvolacieho súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení veci, nezakladá zmätočnosť rozhodnutia v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právny posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia a neodníma mu možnosť pred súdom konať. I keby tvrdenia dovolateľky o nesprávnom právnom posúdení veci boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľkou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p.

Možno teda uzavrieť, že dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania žalobkyne podľa § 237 O.s.p. Keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa § 238 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalobkyne odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyne, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 6. apríla 2011

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová